

Matkailu ja rokotukset

Infektiolääkäri Maija Rummukainen

Terveydenhoitaja Soile Piesanen

17.11.2009

XXII Valtakunnalliset TARTUNTATAUTIPÄIVÄT

16.–17.11.2009 Paviljonki, Jyväskylä

JYVÄSKYLÄ

uuden aallon kaupunki

Miten Jyväskylässä on järjestetty matkailijoiden rokottaminen?

- Matkailijoiden rokotusneuvonta toimii Kyllön terveysasemalla
- Rokotusvastaanotto ajanvarauksella
- Puhelinneuvonta
- 1 lääkäri, 4 terveydenhoitajaa ja 1 perushoitaja
- Keskitytään kaukomatkailijoiden rokottamiseen
- Yleisen rokotusohjelman - ja hepatiittirokotteiden reseptit saa joustavasti oman terveysaseman vastaanotolta, jolloin oma th tai sh rokottaa

Miten pysyn ajan tasalla?

- Osallistumalla matkailijoiden rokotusvastaanoton toimintaan
- Lääke-esittelijöiden tarjoama tieto
- Terveysten- ja hyvinvoinnin laitoksen koulutukset
- Internet
 - www.thl.fi/rokottaminen
 - hakuohjelmat

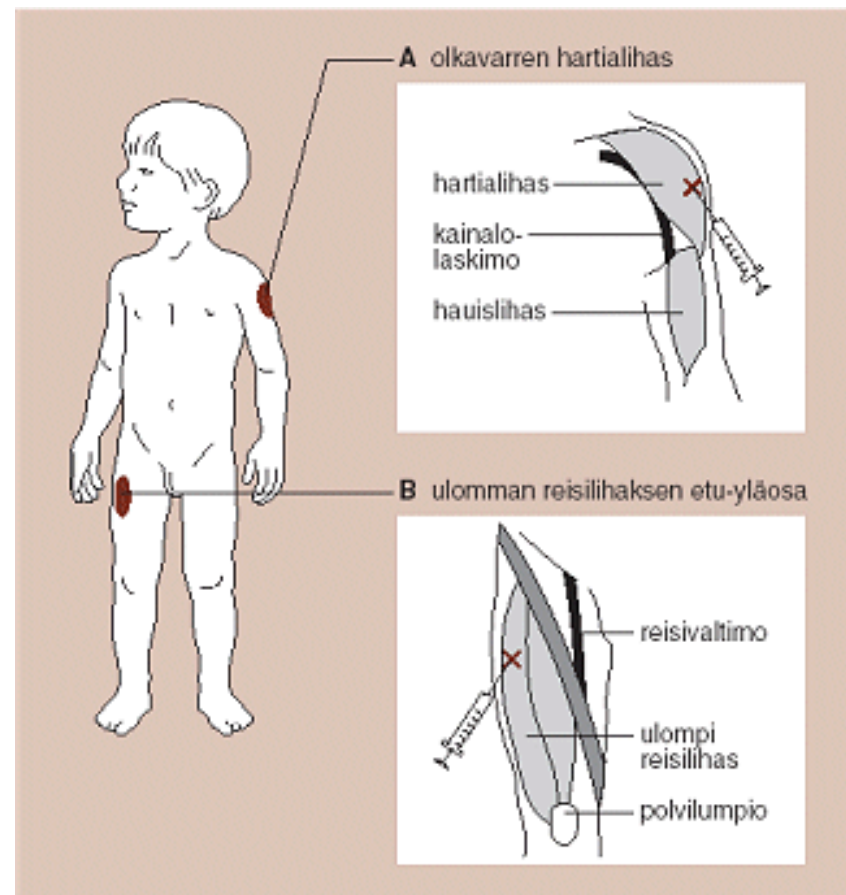
Mistä saa tietoja?

- www.thl.fi Matkailijan terveystietokeskus
 - hyvä perusteos niin ammattihenkilöille kuin matkailijallekin
- Terveystietokeskus Matkailijan terveys
 - <http://www.terveystietokeskus.fi/terveystietokeskus/mtk.koti>
- ulkoministeriön nettisivut www.formin.fi
 - maittain tietoja, nykyään päivitetään nopeasti
- EU portaali www.Euramis.net/index.fi
 - suomenkielistä tietoa EU maista
- www.istm.org International Society of Travel Medicine nettisivut (englannin kielinen)

Mistä saa tietoja?

- www.cdc.gov : yellow book (englanninkielinen)
- www.promedmail.org (englanninkielinen) tietoa epidemioista reaaliajassa International Society for Infectious Diseases ylläpitää

Rokotuspaikat

JYVÄSKYLÄ
uuden aallon kaupunki ~

Rokottaminen

- Voi antaa useita rokotteita samaan aikaan ja samaan raajaan
 - Eri välineet
 - Eri kohta

Rokotukset ja mikrobilääkkeet

- Suun kautta annettava Lavantautirokote Vivotif Berna ei saa antaa mikrobilääkehoidon aikana, mikrobilääkitys pitää lopettaa 3 vuorokautta ennen kuin otetaan ensimmäinen rokotekapseli
- Vivotif Berna rokotetta ei tule ottaa samana päivänä Dukoral kolerarokotteen kanssa, muita rokotuksia voi antaa Vivotif lavantauti rokotteen kanssa

Eläviä heikennettyjä mikrobeja sisältävät rokotteet

- **Keltakuumerokote**
- **MPR-rokote** (tuhkarokko-vihurirokko-sikotauti)
- **Vesirokkorokote**
- rotavirusrokote (vain pikkulapsille yleinen rokotusohjelma)
- oraallinen poliorokote (ei käytössä Suomessa)
- BCG-rokote
- **Oraallinen lavantautirokote**

Immuunipuutteisten rokottaminen

- eläviä heikennettyjä viruksia tai bakteereita sisältävät rokotteet saattavat aiheuttaa vakavia seurauksia immuunipuutteisille
- leukemia, pahanlaatuiset veritaudit, lymfooma, elinsiirtopotilaat, sädehoito, solunsalpaajahoidot, siklosporiini A:ta, takrolimusiiiniä, mykofenolaattia tai suuria kortikosteroidiannoksia pitkään saavat, TNF vasta-ainehoidot saavat reuma ja tulehduksellisia suolistotauteja sairastavat sekä HIV tartunnan saaneet.

Samanaikainen tai peräkkäinen rokottaminen

- Kaksi eläviä heikennettyjä mikrobeja sisältävää rokotetta tulee antaa joko samanaikaisesti tai vähintään kuukauden välein
- muuten rokotteita voidaan antaa samanaikaisesti tai keskenään millä aikavälillä tahansa

Rokottamisen perussäännöt

- Jos rokotusaikataulu keskeytyy, jatketaan siitä mihin on jääty:
 - ylimääräisiä annoksia ei tarvita
 - rokotussarjaa ei tarvitse koskaan aloittaa alusta
- jos on epävarma onko rokotetta annettu vai ei – rokotetaan. Mahdollisista ylimääräisistä annoksista ei ole haittaa

Matkalle lähtö 7 vrk kuluttua!

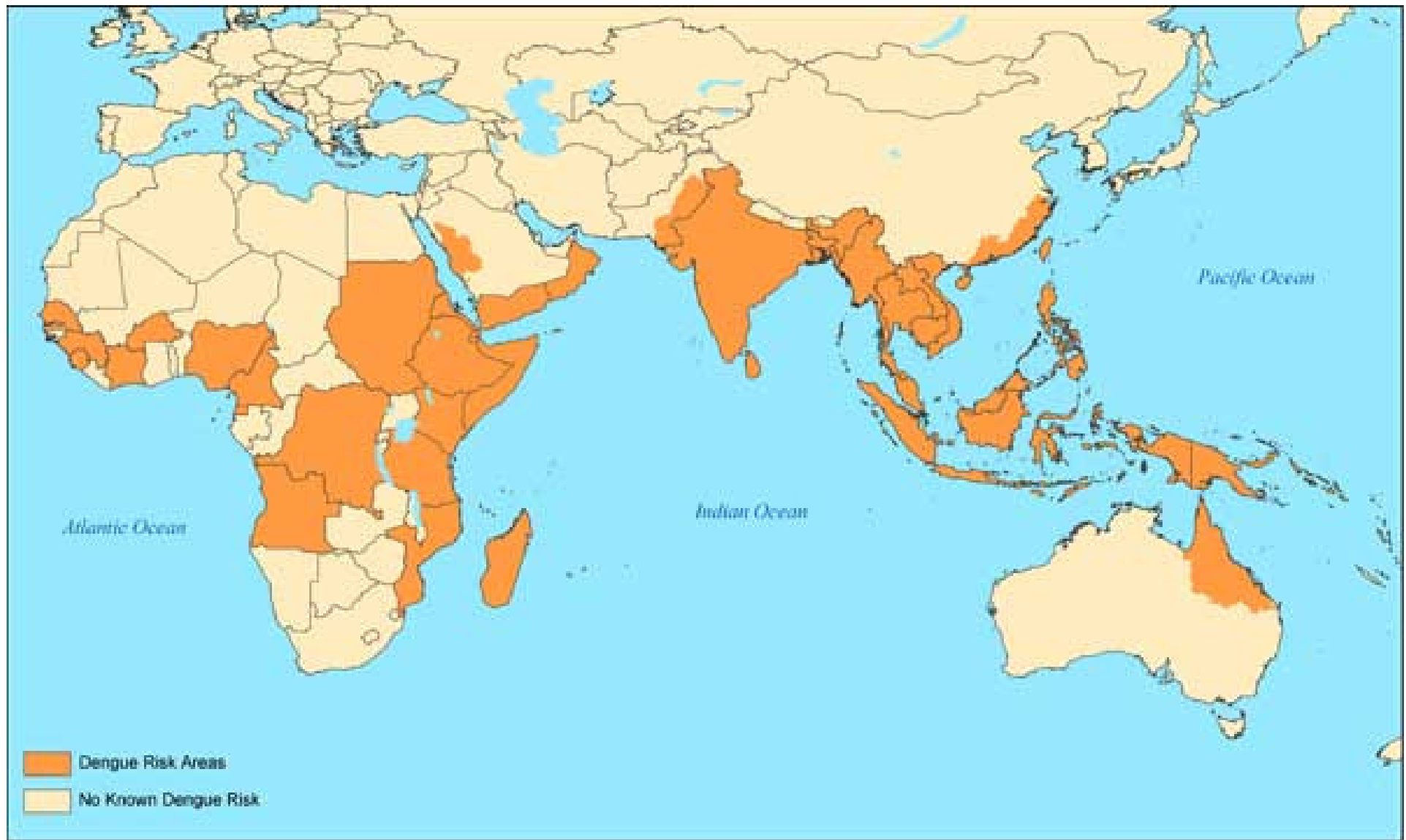
- Perusrokotukset: tetanus, difteria, MPR
- matkailijan perusrokotukset: Hepatiitti A ja B
- jos matkustaa keltakuumealueelle (Länsi-Afrikka, Etelä-Amerikka), keltakuumerokotus
- Malarian estolääkityksen tarve, hyttystenpistoilta suojautuminen
- rokotussarja kannattaa aloittaa, jos usein matkustava henkilö. Sarja saadaan päätökseen matkan jälkeen ja on kunnossa, kun lähtee seuraavalle matkalle.

Mitä tehdä jos rahat vähissä?

- Perusrokotukset kuntoon: tetanus, difteria, MPR, joskus polio
- Keltakuume, jos matka endeemiselle alueelle
- malarian estoon, jos tarpeen, doksisykliini, hyttystenpistoilta suojautumisohjeet
- **Matkavakuutus**

Hyttysuojaus

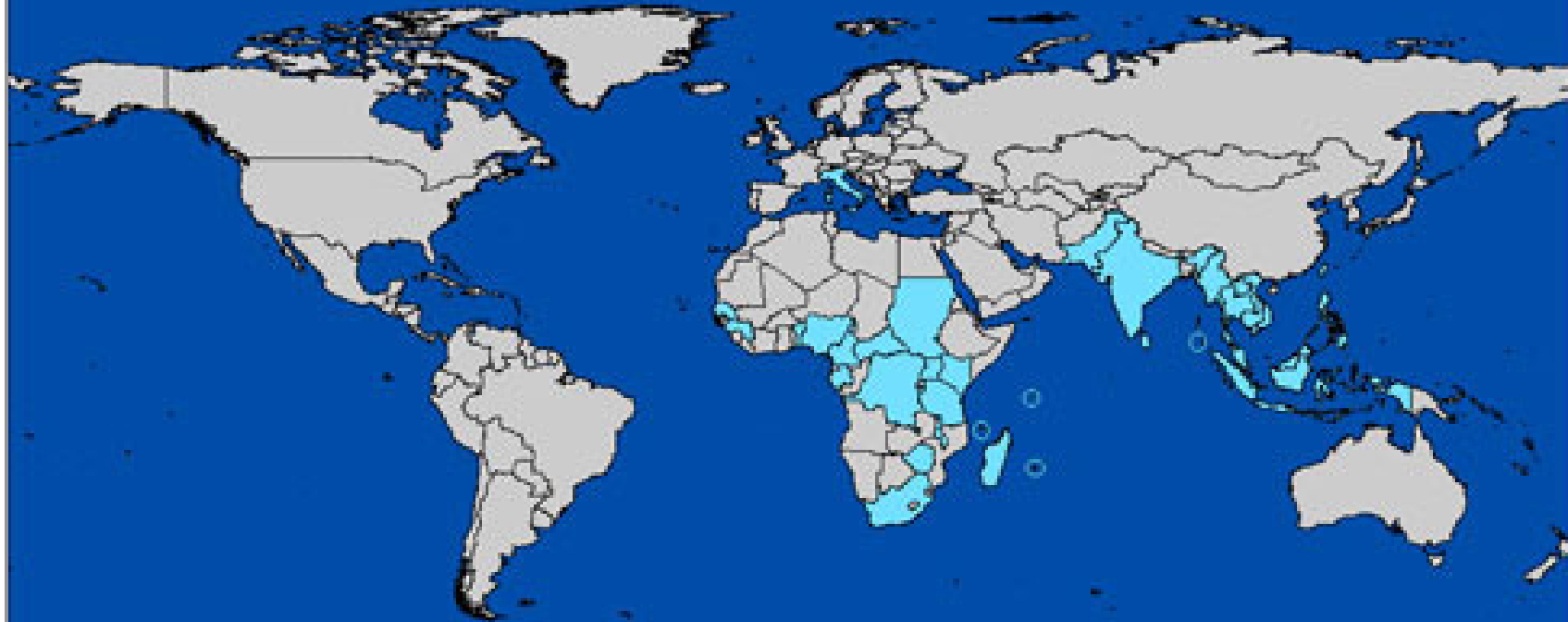
- Vaatetus
- Vaateiden käsittely permetriinillä
- Hyttyskarkote
 - DEET-pitoisuus vähintään 20-35%

Dengue esiintyminen lähde CDC yellow book

Approximate Global Distribution of Chikungunya Virus, by Country, 2008*

*Modified from: Powers AM, Logue CH. Changing patterns of chikungunya virus: re-emergence of a zoonotic arbovirus. *J Gen Virol*. Sep 2007;88(Pt 9): 2363-2377.

Hygienia

- Käsihygienia
- Pullotetut juomat
- Ei jäitä
- Kuumennettu ruoka
- Eläimet

Seksi- ja verikontaktit

- Suojaamaton seksi
- Limakalvovauriot
- Tatuoinnit ja lävistykset
- Mani- ja pedikyyrit
- Onnettomuudet
- Päihteet

Auringonotto

- Vaatetus ja pään suojaus
- Suojakerroin
- Malarialääkitys
- Nesteytys

Mitä rokotusneuvonnassa tehdään?

- Rokotussuunnitelma
- Annetaan tarvittavat rokotteet
- Annetaan malariaprofylaksiareseptit
- Ohjaus ja neuvonta
 - Hyttyssuojaus
 - Seksuaalivalistus
 - Hygieniaohjaus
 - Aurinko

Turvallista matkaa!

17.11.2009

JYVÄSKYLÄ
uuden aallon kaupunki ~